

ספרי' – אוצר החסידים – ליובאוויטש

מאמרי ואברהם זקן – ה'תשל"ה

מאת

כבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל

זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע

שניאורסאהן

מליובאוויטש

בלתי מוגה

יוצא לאור לשי"פ חיי שרה, כ"ב מרחשון, ה'תשע"ה

יוצא לאור על ידי מערכת

„אוצר החסידים“

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שבעים וחמש לבריאה

שבעים שנה להסתלקות-הילולא של כ"ק הרלו"צ ז"ל

פתח דבר

לקראת ש"פ חיי-שרה, כ"ב מרחשון הבעל"ט — הננו מוציאים לאור מאמרי ד"ה ואברהם זקן גוי' (בהוצאה חדשה ומתוקנת), שנאמרו בהתוועדות כ"ף מרחשון וש"פ חיי שרה מבה"ח כסלו, ה'תשל"ה*. הנחה בלתי מוגה.

*

בתור הוספה — מכתבים (תדפיס מ"אגרות-קודש", שמכינים עתה לדפוס).

*

ויה"ר שנזכה תיכף ומיד ממש לקיום היעורר "הקיצו ורננו גוי'", ומלכנו נשיאנו בראשם, וישמיענו נפלאות מתורתו, "תורה חדשה מאתי תצא".

ועד הנחות בלה"ק

ט"ב מרחשון, ה'תשע"ה,
שבעים שנה להסתלקות-הילולא של כ"ק הרלו"צ ז"ל
ברוקלין, נ"י.

(* לפני ארבעים שנה.)

©

Published and Copyright 2014 by
LAHAK HANOCHOS INC.

788 Eastern Parkway Suite #408 Brooklyn, New York 11213

Tel. (718) 604-2610

info@lahak.org • <http://www.lahak.org>

The Kehot Logo is a trademark of Merkos L'inyonei Chinuch.

5775 • 2014

Printed in the United States of America

נדפס באדיבות דפוס
The PrintHouse
538 Johnson Ave. Brooklyn N.Y. 11237
(718) 628-6700

נסדר והוכן לדפוס
על ידי חיים שאול בן חנה
בדפוס „ועד הנחות בלה"ק"
(718) 604-2610

נדפס בסיוע ולזכות יצחק בן לאה וזוגתו רבקה ויקה בת רחל ומשפחתם שיחיו

תוכן המאמרים

„ברך גו' בכל” – ברכה שלמעלה מהתחלקות פרטים (אלא שמצד זה גופא נמשכת אח”כ בריבוי פרטים). והכלי והמקבל המתאים לברכה זו הוא – אברהם (ס”ב).

אברם (מצד עצמו, קודם שניתוסף לו ה’) הוא א”ם ר”ם, שכל הנעלם מכל רעיון, אבל זהו העלם שישנו במציאות (כמו שלהבת שבגחלת), ולא העלם שאינו במציאות (כמו אש שבצור החלמיש), שהחילוק ביניהם הוא גם בנוגע לאופן הגילוי מן ההעלם, שבהעלם שאינו במציאות יש צורך ביגיעה גדולה כדי לגלותו, ועוד זאת, שהגילוי הוא ללא הגבלה. ודוגמתו בענין השכל – שע”י יגיעה עצומה, דדחקין למלה דחוכמתא כו’, נעשה הגדלת כח השכל באופן שלמעלה מכח המשכיל, עד שנעשה חכם נפלא ביותר, שזוהי מעלת הגילוי דאור חוזר, שממשיך מבחי’ ההעלם שאינו במציאות (ס”ג).

וענינו באברהם, שלאחרי עבודתו בכח עצמו בלימוד התורה (ואברהם זקן, זקן יושב בישיבה) ובקיום המצוות (בא בימים) באופן של יגיעה, ועד לענין הנסיונות – אזי ה’ ברך את אברהם בכל, שהגיע לבחי’ ההעלם שאינו במציאות (ס”ד).

וזוהי גם השייכות דברך את אברהם בכל להמשך הפרשה בענין נישואי יצחק ורבקה, כי, ענין הנישואין (ובפרט נישואי יצחק ורבקה שזהו כללות הענין דיחוד מ”ה וב”ן) הוא גילוי כח האין-סוף, ע”י ההמשכה מבחי’ ההעלם שאינו במציאות (ס”ה).

ענין הזווג שנעשה בימי האבות – שעיקרו ע”י יעקב, וההכנה לזה ע”י אברהם – ושייכותו להפירוש בה’ ברך את אברהם בכל, שהיתה לו בת, כי, כדי להגיע להעלם העצמי, הרי זה ע”י העבודה שבבחי’ בת, שהו”ע היראה וקבלת עול (וכמו שדוקא בארץ ישנו כח הא”ס בענין הצמיחה) (ס”ח”ט).

גילוי העלם העצמי יהי’ לעתיד לבוא, ועכשיו הוא בהעלם, אבל אצל אברהם – שהטעימו הקב”ה בעוה”ז מעין העוה”ב, עי”ז שברכו „בכל” – הי’ זה בגילוי. וזהו לדעת המ”ד בת היתה לאברהם ובכל שמה, ששם הו”ע הגילוי, היינו, שהמעלה דלעת”ל (בכל) היתה אצלו בגילוי. אך יש מ”ד שהיתה לו בת, אבל אין אנו יודעים שמה – שענין זה הי’ בהעלם עדיין, כיון שעל ידו נעשה רק הכנה להיחוד (ס”י).

„בכל” – למעלה מאברהם זקן בא בימים, ש”ע נהורין, שזהו רק בחי’ אריך, ו„בכל” הו”ע פנימיות עתיק, שיתגלה לעת”ל (ס”יא).

בס"ד. יום ג' פ' חיי שרה, כ"ף מריחשון, ה'תשל"ה

(הנחה בלתי מוגה)

ואברהם זקן בא בימים והוי' ברך את אברהם בכל¹. וידוע הדיוק של בעל יום ההולדת במאמרו ד"ה זה בהמשך תרס"ו², דצריך להבין מה שאומר בכל (סתם), ואינו מפרש במה ברכו (פרטי הברכות). ובפרט שבברכות הקודמות שניתנו לאברהם (החל ממ"ש³ לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך וגו', ובהמשך לזה נימנו כו"כ ברכות, וכן בברכות שנאמרו בפסוקים שבפרשה שלאח"ז⁴), נאמרו הברכות בפרטיות, ועפ"ז מודגש יותר השינוי שכאן נאמר רק והוי' ברך את אברהם בכל. ויש להוסיף בדיוק הנ"ל, דהנה, אע"פ ש"בכל" הו"ע של ברכה כללית וסתמית (הן ע"פ פשוטו של מקרא והן ע"פ פנימיות התורה, כנ"ל), הרי מצינו במדרשי חז"ל⁵ שבכל עולה בגימטריא בן, וקאי על יצחק. ולכאורה הם שני פירושים הפכיים. אך כיון ששניהם נאמרו בתיבה אחת, הרי מובן, שלא זו בלבד שאינם הפכיים, אלא אדרבה, יש קשר ושייכות ביניהם⁶, ועד שנקבעו בתיבה אחת⁷. גם צריך להבין ב' הענינים שבכתוב זה, שתחילה נאמר ואברהם זקן בא בימים, ולאח"ז נאמר והוי' ברך את אברהם בכל, ומשמעות הכתוב, שהענין דאברהם זקן בא בימים הוא הקדמה והכנה שלאח"ז יוכל להיות הענין דהוי' ברך את אברהם בכל. ובפרטיות יותר, הנה בענין דאברהם זקן גופא יש ב' פירושים, הפירוש הפשוט (שהרי אין מקרא יוצא מידי פשוטו⁸), והפירוש שבמדרשי חז"ל⁹ שאברהם אבינו זקן ויושב בישיבה הי' שנאמר ואברהם זקן (כי זקן זה שקנה חכמה¹⁰). וכל הפרטים שבענין ואברהם זקן הם הקדמה להמשך הכתוב והוי' ברך את אברהם בכל. גם צריך להבין מה שכללות הפסוק ואברהם זקן וגו' הוא הקדמה והכנה לסיפור אודות השידוך דיצחק

1) פרשתנו (חיי שרה) כד, א.

2) ע' קד.

3) לך לך יב, א.

4) וירא כב, יז"ח.

5) הובא בפרש"י עה"פ. וראה תנחומא

(באבער) פרשתנו ו.

6) ראה גם רד"ה ואברהם זקן תשל"ז

(תו"מ סה"מ חשון ע' ש).

7) ראה לקו"ש ח"ג ע' 782. ע' 896.

ובכ"מ.

8) שבת סג, א. וש"נ.

9) יומא כח, ב. ילקוט שמעוני פרשתנו

עה"פ (רמז קד).

10) תו"כ קדושים יט, לב. קידושין לב, ב.

ורבקה¹¹ [ובאופן שכל פרטי הענינים שבפסוק ואברהם זקן וגו' נאמרו במילים ספורות בפסוק אחד, ואילו הסיפור אודות השידוך דיצחק ורבקה הוא באריכות גדולה ביותר, וכידוע מאמר חז"ל¹² יפה שיחתן של עבדי אבות מתורתן של בנינים שהרי פרשה של אליעזר נכפלה בתורה (ב' וגו' דפים¹³) כו', כפי שנתבאר גם בדרושי חסידות¹⁴], דלכאורה, מהו קשר הענינים שלאחרי ההקדמה דואברהם זקן וגו' בא אריכות הסיפור אודות השידוך של יצחק ורבקה.

ב) ונקודת הביאור בזה (כמבואר ומובן מהמאמר ואברהם זקן שבהמשך תרס"ו), שברך גו' בכל היא ברכה כזו שאי אפשר לקרותה אלא "בכל", להיותה ברכה שלמעלה מהתחלקות פרטים. ואע"פ שלאח"ז נמשכת הברכה גם בפרטים ופרטי פרטים, ואדרבה, מצד זה שבאה ממקום נעלה ביותר, הנה בדרך ממילא נמשכת למטה בריבוי פרטים¹⁵, מ"מ, בהיותה במקומה ובתחלתה, ועאכו"כ בשרשה, לא שייך בה ענין של התחלקות לפרטים, ולכן נאמר ברך גו' בכל, שהו"ע שכולל הכל. וכיון שה' ברך את אברהם בכל, הרי מובן גם שייכותה של ברכה זו לאברהם דוקא, שהרי האור והכלי, הברכה ומקבל הברכה, צ"ל מתאימים זל"ז, והיינו, שענינו של אברהם הוא הכלי והמקבל המתאים לענין הברכה שנקראת בשם בכל. ולכן יש לבאר תחילה ענינו של אברהם.

ג) והענין הוא, דהנה מבואר בתו"א¹⁶ בארוכה, שאברם (מצ"ע, קודם שניתוסף לו ה') הוא שכל הנעלם מכל רעיון¹⁷, א"ב ר"ם¹⁸, ולאח"ז ניתוסף לו ה', שעל ידה נעשה ענין ההמשכה למטה, עי"ז שניתוסף אצלו גופא עליו גדול יותר¹⁹.

וביאור הענין, דהנה, שכל הנעלם מכל רעיון יש בו ב' נקודות, והיינו, שזהו ענין שיש עליו ההגדרה של שכל, אבל אעפ"כ, הרי זה

11) ראה גם אוה"ת פרשתנו (כרך ד') (11) תשעט, ב. רד"ה ואברהם זקן תשל"ז שם.

12) פרש"י פרשתנו כד, מב.

13) ב"ר פ"ס, ח. יל"ש פרשתנו רמז קט.

14) לקו"ת ברכה צו, סע"ג ואילך. מאמרי

אדה"ז תקס"ג ח"א ע' לו ואילך. תו"ח

פרשתנו קלה, א ואילך. אוה"ת פרשתנו קכו,

ב ואילך. סה"מ תר"ס ע' לו.

15) ראה גם המשך תער"ב ח"א ס"ע תס

(במהדורא החדשה — ע' תרלא).

16) לך לך יא, א.

17) פיוט "א"ל מסתתר" לר' אברהם

מימון תלמיד הרמ"ק (נדפס בכמה סידורים

בזמירות לסעודה שלישית).

18) ראה זח"א עט, ב (סתרי תורה).

19) ראה תו"א שם ריש ע"ג: שלהיות

התפשטות וירידת המדרגות הוא דוקא ע"י

בחי' ומדרגה עליונה יותר כו'.

כפי שהשכל הוא באופן שנעלם מכל רעיון. וכמבואר בהמאמר²⁰ שענין זה (ענין שהוא בהעלם, ועד שנעלם מכל רעיון, ואעפ"כ יש בו כבר ההגדרה והמציאות שנקרא בשם שכל) בכללותו הוא העלם שישנו במציאות. ומביא דוגמא לזה משלהבת שבתוך הגחלת, שאעפ"פ שבהיותה בתוך הגחלת הרי היא בהעלם (שלכן הרי זה דוגמא על עשר ספירות הגנוזות²¹), מ"מ, הרי זה העלם שישנו במציאות²², ועד שיכול להיות חל עליו הגדר של שלהבת, אלא שהשלהבת היא בתוך הגחלת (ודוגמתו בע"ס הגנוזות במאצילן, שאינם בבחי' מציאות כלל, אבל אעפ"כ יש להם כבר ענין וגדר של מציאות ושייכות למציאות). אך יש אופן נעלה יותר בהעלם, שהוא העלם שאינו במציאות, וכפי שמביא במאמר דוגמא לזה מאש שמוציאים (לא מגחלת, אלא) מצור החלמיש, שעוד לפני שמוציאים ממנו את האש הרי הוא נמצא בצור החלמיש, אבל אעפ"כ, אינו נמצא שם באופן שיכולים לומר עליו גדר של הגבלה, שזהו ענין של אש או שלהבת וכיו"ב, שזהו העלם שאינו במציאות.

והנה החילוק באופן ההעלם (אם ישנו במציאות או אינו במציאות) נוגע גם לאופן הגילוי מן ההעלם (גילוי השלהבת מן הגחלת או הוצאת האש מצור החלמיש). דהנה, שלהבת שבגחלת, להיותה בהעלם שישנו במציאות, התגלותה מן ההעלם היא ע"י שנופח בפיו, שיש בזה אמנם איזה ענין של השתדלות ויגיעה (כמבואר בתניא²³ שאינו דומה ההבל שיוצא מפיו כדיבורו לההבל היוצא ע"י נפיחה דמתוכו נפח כו'), אבל אעפ"כ, יגיעה זו אין לה ערך ודמיון כלל ליגיעה הדרושה כדי להוציא ניצוץ אש מצור החלמיש²⁴. וטעם הדבר הוא מצד זה גופא שהשלהבת נמצאת בגחלת באופן ששייך לומר עליו ציור של שלהבת, משא"כ האש שבצור החלמיש, שגם כשמניחים אותו במים²⁵ אין זה משנה כלל את מציאות האש או את אופן היגיעה וההשתדלות הדרושה כדי להוציא את ניצוץ האש מתוך צור החלמיש. ומצד זה יש חילוק גם לאחר ההתגלות מן ההעלם, שגילוי השלהבת מן הגחלת הוא באופן

20 המשך תרס"ו שם (ע' קו ואילך). ונגלה לחוץ, ה"י בו מציאות האש ממש, רק שלא ה"י נראה כו" (המשך תרס"ו שם).
 21 ראה סה"מ תר"ן ע' שס ואילך.
 22 ראה סה"מ"צ להצ"צ קפב, א ואילך.
 23 אגרת התשובה פ"ד.
 24 "ע"י יגיעה והכאה שמכין אותו בברזל" (המשך תרס"ו שם).
 25 ראה סה"מ תרס"ח שם. אעת"ר ע' 243.
 22 "גם בהיותו בתוך הגחלת ולא נראה קנח.

שיש בו הגבלה עד כמה יכול להיות הגילוי כו'²⁶, משא"כ בנוגע לניצוץ אש שמוציאים מתוך צור החלמיש, לא שייך כלל ענין של הגבלה²⁷ (עד כמה שאפשר לומר בדבר גשמי שאינו בגדר וסוג של הגבלה).

וע"פ משל זה יובן גם בנוגע לענין השכל. דהנה, גם בשכל יש כח שהוא אמנם נעלם מכל רעיון, אבל אעפ"כ הרי הוא שורש לשכל בלבד, ולכן, כדי שמבחי' זו יומשך השכל באופן גלוי יש אמנם צורך בהשתדלות כו', אבל השתדלות זו אינה בערך להשתדלות הדרושה כדי להמשיך שכל מדרגא בנפש שלמעלה גם מכח המשכיל. והענין בזה, כפי שרואים בפועל בלימוד חכמה, ועאכו"כ בלימוד חכמת התורה, שכדי ששכל התורה יהי' אצלו באופן גלוי, יש צורך ביגיעה, וכמארז"ל²⁸ לא יגיעתי ומצאתי אל תאמין, והיינו, שכל ענין של הבנה בחכמה צ"ל ע"י יגיעה דוקא, ואי אפשר בלאה"כ, ועד שאומרים אל תאמין, שאי אפשר להיות מציאות כזו. אבל אעפ"כ, הרי זו יגיעה שאינה משנה את האדם, אלא פועלת רק לגלות ענין שהי' אצלו בהעלם הקרוב אל הגילוי, או אפילו העלם שאינו הקדמה לגילוי (שאז יש צורך ביגיעה יתירה, במכ"ש וק"ו מכל ענין של הבנה בחכמה שצ"ל ע"י יגיעה דוקא, כנ"ל), אבל הוא העלם שישנו במציאות. אך ישנו אופן שע"י ריבוי היגיעה ועד ליגיעה עצומה הרי הוא משנה את אופן שייכותו לענין השכל, ועד שנפתחים אצלו יכולות וכחות שלא בערך לכח המשכיל שלו כפי שהי' קודם יגיעה עצומה זו. והיינו לפי שממשיך [לא רק מבחי' ההעלם השייך למציאות, ועאכו"כ ההעלם שכבר ישנו במציאות (שכדי להמשיך משם צריך רק יגיעה קרובה), אלא] מבחי' ההעלם שאינו שייך למציאות כלל. ולכן ע"י ההמשכה מבחי' זו יכול להיות אצלו שינוי, שאע"פ שכח המשכיל שלו כפי שהוא מצד התולדה שייך רק להבנה והשגה באופן מצומצם או מדוד ומוגבל, הנה ע"י יגיעה עצומה ביכלתו להגדיל כלי שכלו, ועד שיכול להגדיל את כח והשפעת השכל באופן שלמעלה מכח המשכיל שלו, עד שנעשה חכם נפלא ביותר.

ובכללות הרי זה החילוק בין המשכת חכמה ושכל בדרך אור ישר או בדרך אור חוזר, כמבואר במאמר²⁹ שגם בשביל הגילוי בדרך

מוציאים ממנו ניצוץ אש" (המשך תרס"ו שם).
28 מגילה ו, ריש ע"ב.

29 ע' קד ואילך.

26 "דבכלות כחו במקורו כמו שהוא בתוך הגחלת, כאשר מתעמם ונכבה וכה"ג, נפסק הגילוי ג"כ" (המשך תרס"ו שם).
27 "שאינו נפסק ונכלה לעולם, ותמיד

אור ישר יש צורך בעבודה ועד לאופן של יגיעה והשתדלות, אבל אעפ"כ, כיון שגילוי זה בא ע"י עבודה ויגיעה באופן דאור ישר, הרי זה באופן של מדידה והגבלה, שהרי ענינו של אור ישר הוא מה שניתן מלמעלה לפי ערך המקבלים, אלא שנקבע באופן שיומשך ע"י יגיעת המקבלים. משא"כ הגילוי שבא בדרך אור חוזר נמשך ע"י הדוחק ביגיעה עצומה, כלשון הזהר בפרשתנו³⁰ בפירושו הפסוקי³¹ עין לא ראתה אלקים זולתך יעשה למחכה לו, אליו אינון דדחקין למלה דחוכמתא ודייקין ל' ומחכאן ל' כו' (כולל גם לשון תקוה (עצומה) כו'), שע"ז ממשיכים מבחי' ההעלם שאינו במציאות, שאינו בהמציאות של הכחות הגלויים שלו, ולמעלה גם מהמציאות של כח המשכיל שלו, ועד שבכחו לשנותו באופן של אין ערוך, ועד שאומרים על זה שזהו ענין של מציאה (יגעתי ומצאתי דייקא) שלא בערך לגבי המציאה שבאה ע"י היגיעה בדרך אור ישר.

ד) וזהו גם החילוק בין ענינו של אברהם מצד עצמו לגבי הענין דהוי' ברך את אברהם בכל. דהנה, אברם מצד עצמו הוא שכל הנעלם מכל רעיון, שעם היותו נעלם מכל רעיון, הרי זה העלם ששייך למציאות, ולכן נקרא בשם שכל, ועד שהוא א' מל"ב נתיבות חכמה. ונוסף לזה ישנו הענין שהוי' ברך את אברהם בכל, שזוהי ברכה שנמשכת מלמעלה למטה ממקום שנקרא בשם כל, להיותו כולל הכל, למעלה מהתחלקות לפרטים, כיון שהוא למעלה לגמרי מענין המציאות, העלם שאינו במציאות³² (אע"פ שנמשך אח"כ בבחי' המציאות).

וענין זה (והוי' ברך את אברהם בכל) בא לאחרי שהי' אברהם זקן בא בימים, שזהו מה שנעשה ע"י עבודתו בכח עצמו, שלאחרי שניתוסף לו ה' (אברהם), הי' אצלו הענין דזקן ובא בימים, זקן הו"ע לימוד התורה, זקן ויושב בישיבה, שהי' אצלו באופן של יגיעה עצומה, דדחקין למלה דחוכמתא כו', ובא בימים הו"ע קיום המצוות, כמבואר בתו"א³³ מיוסד על הזהר³⁴ שבא בימים מורה על שלמות העבודה בקיום המצוות, שהיתה אצלו (כמו לימוד התורה) באופן דדחקין כו' ומחכאן כו'. וזהו גם מה שהי' אצלו ענין הנסיונות³², כמ"ש³⁵ והאלקים נסה את

ב. וראה ד"ה ואברהם זקן תשל"ח (תו"מ)

סה"מ חשון ע' שז).

34 ח"א רכד, א. וראה שם קכט, א.

35 וירא כב, א.

30 קל, ב.

31 ישעי' סד, ג.

32 ראה המשך תרס"ו שם (ע' קיב).

33 פרשתנו טז, א. משפטים עו, ג. עט,

אברהם, נסה גם מלשון רוממות³⁶, כמו נס על ההרים³⁷ (כמבואר בדרושי חסידות בענין הנסיונות³⁸), שעי"ז נתעלה אברהם למעלה ממדריגתו שהוא שכל הנעלם מכל רעיון, ועד שהגיע לבחי' ההעלם שאינו במציאות (שזהו מה שנמשך ומתגלה בדרך אור חוזר, כנ"ל סוס"ג).

(ה) **והנה** מהענין דהוי' ברך את אברהם בכל כפי שהוא בבחי' העלם שאינו במציאות (כנ"ל ס"ד), נמשך גם הענין דבכל בגימטריא בן (יצחק), ובהמשך לזה בא גם הענין דנישואי יצחק ורבקה. והענין בזה, דהנה מבואר בהמשך שמח תשמח³⁹ מבעל יום ההולדת, גילוי כח הא"ס למטה הוא בענין הנישואין. והיינו, שגם בענין הנישואין נמשך לא רק מבחי' ההעלם שישנו במציאות, אלא גם למעלה מזה כו', שלכן גם סומא מוליד שלם, כמבואר בארוכה בכמה דרושים⁴⁰ [וכמבואר גם בדרושי ר"ה⁴¹ שנקבע דוקא ביום הששי למע"ב, שבו הי' הענין דנעשה אדם בצלמנו כדמותנו⁴², שאז נמשך מבחי' הפנימיות, עד לפנימיות התענוג, שזהו למעלה מכל סדר השתלשלות, למעלה מכל הענינים דאור ישר, כיון שנמשך בדרך אור חוזר, ע"י העבודה דתמליכוני עליכם ובמה בשופר⁴³]. וזהו בכל ענין של נישואין, ועאכו"כ בנוגע לנישואי יצחק ורבקה, כמבואר בארוכה בהדרושים דיפה שיחתן של עבדי אבות מתורתן של בני (בלקו"ת, בדרושי אדמו"ר האמצעי והצ"צ, ובדרושי רבותינו נשיאינו שלאח"ז⁴⁴), שכללות הענין דתומ"צ הו"ע יחוד דמ"ה וב"ן, אלא שישנו היחוד כפי שהוא באופן פרטי בכל מצוה בפ"ע, אבל ישנו היחוד דמ"ה וב"ן כמו שהוא באופן כללי, שזהו כללות ענין הנישואין דיצחק ורבקה. ולכן, בתור הקדמה להכנות לנישואין והנישואין עצמם (ויביאה יצחק האהלה שרה אמו ויקח את רבקה ותהי לו לאשה⁴⁴), נאמר והוי' ברך את אברהם בכל, עד לאופן הכי נעלה בענין דבכל כפי שהוא באופן של העלם שאינו במציאות, ומזה נמשך אח"כ הענין דבכל בגימטריא בן, ועד לענין הנישואין (ותהי לו לאשה), שהו"ע יחוד מ"ן וב"ן ברוחניות.

(לו, ג). סה"מ תרפ"ב ע' שפט. וש"נ.
 (41) לקו"ת נצבים מו, ב. מז, ג. המשך תרס"ו ע' כ. המשך ר"ה תרצ"ה בתחילתו (סה"מ קונטרסים ח"ב שיח, ב). ועוד.
 (42) בראשית א, כו.
 (43) ר"ה טז, א. לד, ב.
 (44) פרשתנו כד, סז.

(36) ב"ר פנ"ה, א. וראה אוה"ת שה"ש ח"א ע' כט. סה"מ פ"ת ע' קה. תרפ"ט ע' 203.
 (37) ראה סה"מ צ להצ"צ עג, א. ספר השיחות תשמ"ט ח"א ע' 371. וש"נ.
 (38) סה"מ שבעה ערה 36.
 (39) תרנ"ז (סה"מ תרנ"ז ע' קעה ואילך).
 (40) ראה אמרי בינה שער הק"ש פי"ב

1) **ומזה** נמשך בעבודת כאו"א מבנ"י בפרטיות (שהרי מעשה אבות סימן לבנים⁴⁵), שלאחרי כל עבודתו כפי שהיא מצד שרש נשמתו, ועד לשרש נשמתו בהעלם, אבל העלם שישנו במציאות, שמצד זה נעשה אצלו גם הענין דזקן, זה שקנה חכמה, בנוגע ללימוד התורה, והענין דבא בימים בנוגע לקיום המצוות (עד להענין דבכל דרכיך דעהו⁴⁶), באופן דיעשה למחכה לו, דדחקין כו' ומחכאן כו', אזי נעשה אצלו הענין דהוי' ברך את אברהם בכל, שנמשך גם מבחי' ההעלם שאינו במציאות, ועי"ז נמשכת תוספת ברכה והצלחה בכל עניניו, עד לאופן שלא בערך. ומזה נמשך גם בעבודתו הענין דתולדותיהם של צדיקים (ועמך כולם צדיקים⁴⁷) מעשים טובים⁴⁸, שעבודתו בתומ"צ היא באופן שמביא פירות ופירי פירות עד סוף כל העולם⁴⁹, שבהם נמשך מבחי' בכל שלו, כפי שבאה למטה בפרטי פרטים, עד לריבוי פרטים, עד כי גדל מאד⁵⁰. וענין זה נעשה הכנה קרובה לגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, שאז יקויים היעוד קהל גדול ישובו הנה⁵¹, ביחד עם כל הניצוצות קדושה שנתבררו באופן דאור חוזר, ויהי' זה בשמחה גדולה ביותר למעלה מכל מדידה והגבלה, באופן דופרצת⁵², במהרה בימינו, בקרוב ממש ובעגלא דידן, ע"י משיח צדקנו.

(45) אוה"ת ר"פ לך. וראה תנחומא לך ט. ר"פ נח.
 רמב"ן לך יב, ו. ועוד. (49) ע"ד לשון חז"ל — כתובות רפ"ט
 (46) משלי ג, ו. (פג, א). זבחים לז, ב. בכורות טז, א.
 (47) ישעי' ס, כא. וראה סנהדרין ר"פ (50) לשון הכתוב — תולדות כו, יג.
 חלק. (51) ירמי' לא, ז.
 (48) תנחומא נח ג. ב"ר פ"ל, ו. פרש"י (52) ויצא כח, יד.

בס"ד. ש"פ חיי שרה, מבה"ח כסלו, ה'תשל"ה

(הנחה בלתי מוגה)

ואברהם¹ זקן בא בימים והוי' ברך את אברהם בכל², ונת"ל³ הפירוש דברך גו' בכל (כפי שמבאר כ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע בעל יום ההולדת דכ"ף מר"חשון⁴), שזוהי ברכה נעלית שכוללת הכל, להיותה למעלה מגדר התחלקות (אלא שמצד היותה למעלה מהתחלקות, ה"ה נמשכת ובאה לאח"ז גם בהתחלקות ובענינים פרטיים דוקא, שזהו הפירוש שבכל עולה בגימטריא בן⁵). וזהו גם המשך הכתובים בענין השידוך דיצחק ורבקה, כי בענין הנישואין נמשך כח הא"ס בגילוי (כמבואר בהמשך שמח תשמח לכ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע⁶), שזהו ע"ד הענין דבכל, שכולל הכל, להיותו למעלה מגדר התחלקות כו'.

ז) והנה יש עוד פירוש במ"ש והוי' ברך את אברהם בכל, כדאיתא בגמרא⁷ רבי יהודה אומר שהיתה לו בת, אחרים אומרים בת היתה לו לאברהם ובכל שמה. וע"פ משנ"ת כמ"פ בארוכה⁸ שכל הפירושים שבתביבה אחת הנה לא זו בלבד שאלו ואלו דברי אלקים חיים⁹, אלא עוד זאת שיש שייכות ביניהם ומשלימים זה את זה (לא רק שאינם סותרים זל"ז), יש להוסיף ולבאר גם השייכות של פירוש זה עם משנת"ל שבכל הו"ע שלמעלה מהתחלקות, כח הא"ס כו'.

והענין בזה, דהנה נתבאר לעיל³ שהענין דהוי' ברך את אברהם בכל נעשה לאחרי ההקדמה דאברהם זקן בא בימים, כיו¹⁰, אברם מצד עצמו (לפני שנתוסף לו ה') הוא א"ב ר"ם¹¹, שכל הנעלם מכל

(6) סה"מ תרנ"ז ע' קעה ואילך.

(7) ב"ב טז, ב.

(8) ראה לקו"ש ח"ג ע' 782. ע' 896.

ובכ"מ.

(9) עירובין יג, ב.

(10) ראה תו"א לך לך יא, א ואילך.

(11) ראה זח"א עט, ב (סתרי תורה).

(1) מאמר זה הוא המשך למאמר שלפניו

— ד"ה ואברהם זקן דכ"ף מר"חשון.

(2) פרשתנו (חיי שרה) כד, א.

(3) בד"ה ואברהם זקן הנ"ל.

(4) סד"ה ואברהם זקן תרס"ו (המשך

תרס"ו ע' קיב).

(5) פרש"י עה"פ. וראה תנחומא (באבער)

פרשתנו ו.

רעיון¹², זקן הו"ע זה שקנה חכמה¹³, ובא בימים הו"ע שלימות העבודה במעשה המצוות¹⁴. ולאח"ז נאמר והוי' ברך את אברהם בכל, שקאי על העלם העצמי, שלמעלה משכל הנעלם מכל רעיון, כי, שכל הנעלם מכל רעיון הוא העלם שישנו במציאות, אבל העלם העצמי הוא העלם שאינו במציאות (בדוגמת אש שבצור החלמיש, שאף שממנו נלקח האש, מ"מ אין שם מציאות אש)¹⁵. וכדי להמשיך מבחי' העלם העצמי הרי זה ע"י העבודה דאור חוזר דוקא, כי, אע"פ שגם ע"י עבודה דאור ישר נמשך אור שלמעלה מהתחלקות, הרי זה עדיין בגדר התחלקות, וכדי להמשיך מבחי' העלם העצמי, הרי זה דוקא ע"י העבודה דאור חוזר, שזוהי העבודה באופן של יגיעה דוקא, שעז"נ¹⁶ יעשה למחכה לו, ואיתא בזהר¹⁷ אלין אינון דדחקין למלה דחוכמתא כו', וכן עבודת הנסיונות, כמשנת"ל בארוכה. ועפ"ז יש לבאר גם השייכות עם הפירושים שהיתה לו בת, או בת היתה לו ובכל שמה, כדלקמן.

(ח) **ויובן** בהקדם המובא באוה"ת ד"ה זה¹⁸ מלקו"ת להאריז"ל¹⁹, שמסתפק הרח"ו אם קודם מ"ת הי' הזווג נעשה בימי האבות כו' (שהרי עיקר הזווג זהו ענין ביום חתונתו זה מתן תורה²⁰). ומביא הצ"צ מ"ש במד"ר²¹ בענין וזכרתי את בריתי יעקב²², אברהם לא ניצול מכבשן האש אלא בזכות יעקב, משל לאחד כו' וראה שעתיד להוליד בת ונשאת למלך כו', כך אברהם כו' וצפה הקב"ה שיעקב עתיד לצאת ממנו, אמר, כדאי הוא לינצל בזכות יעקב, הה"ד²³ כה אמר ה' אל בית יעקב אשר פדה את אברהם. והיינו, שעיקר בחי' בת שנשאת למלך זהו בחי' יעקב, כי אברהם ויצחק זהו רק הכנה לבחי' הזווג, ע"ד שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני²⁴, ועיקר הזווג הוא ע"י יעקב כו'. וכמ"ש בזהר²⁵

זקן שבהערה 4 (המשך תרס"ו ע' קד ואילך).
 18 פרשתנו קכו, א.
 19 ר"פ לך לך.
 20 שה"ש ג, יא. תענית כו, ב.
 21 ויקי"ר פל"ו, ד. וראה גם אוה"ת בהעלותך ע' שלו ואילך. המשך תער"ב ח"א ספקי"ד.
 22 בחוקתי כו, מב.
 23 ישעי' כט, כב.
 24 שה"ש ב, ו.
 25 פרשתנו קלג, סע"א.

12 פיוט "אל מסתתר" לר' אברהם מימון תלמיד הרמ"ק (נדפס בכמה סידורים בזמירות לסעודה שלישית).
 13 תו"כ קדושים יט, לב. קידושין לב, ב.
 14 ראה תו"א פרשתנו טז, א. משפטים עו, ג. עט, ב. וראה ד"ה ואברהם זקן תשל"ח (תו"מ סה"מ חשון ח"א ע' שז).
 15 ראה ד"ה ואברהם זקן שבהערה 4 (המשך תרס"ו ע' קז ואילך).
 16 ישעי' סד, ג.
 17 פרשתנו קל, ב. וראה ד"ה ואברהם

[בהמשך לענין דתפלת ערבית רשות²⁶ שתיקן יעקב] ת"ח אברהם כו' הוה מחבק לה כו', אבל יצחק כו' שוי דרועי' תחות רישה כו', לבתר אתא יעקב ושמש ערסא כו'. ומסיים הצ"צ: וא"כ ממאמר זה נפשט ספקו של הרח"ו²⁷ וולהעיר, שזהו דבר בלתי רגיל בדרושי חסידות שיפתרו ספיקו של הרח"ו ממדרש או זהר, שהיו גם למראה עיניו כו']. ועפ"ז מבאר הצ"צ²⁸ הפירוש דהוי' ברך את אברהם בכל, שהיתה לו בת, שזהו ע"ד המד"ר הנ"ל אודות הבת שנשאת למלך, שהו"ע הזווג והיחוד עליון כו'²⁹.

ט) ועפ"ז יש לכאר גם השייכות של הפירוש שהוי' ברך את אברהם בכל היינו שהיתה לו בת, עם האמור לעיל שהוי' ברך את אברהם בכל הו"ע העלם העצמי, כי, כדי לבוא לבחי' העלם העצמי הרי זה ע"י העבודה דבחי' בת דוקא. והענין בזה, דהנה, אע"פ שהעלם העצמי הו"ע שנמשך מלמעלה (והוי' ברך את אברהם בכל), מ"מ צ"ל העבודה ג"כ מעין זה. וכמשנת"ל שענין זה נמשך ע"י העבודה בלימוד התורה וקיום המצוות באופן של יגיעה, דדחקין למלה דחוכמתא כו', ובפרט ע"י ענין הנסיונות שהיו אצל אברהם, שנסיון הוא (גם) מלשון הרמה והגבהה³⁰, ועי"ז נעשה הענין דהוי' ברך את אברהם בכל, שנמשך לו העלם העצמי. אמנם, בנוגע לענין הנסיונות הרי מבקשים בכל יום אל תביאנו לידי נסיון³¹, וכל ענין הנסיונות הוא רק מלמעלה, כמ"ש³² והאלקים נסה את אברהם. וא"כ, עיקר העבודה דכאו"א מישראל בחיי היום יום שעל ידה פועלים המשכת העלם העצמי היא העבודה שבבחי' בת, שהו"ע העבודה בקב"ע ויראה תתאה³³ (הקשורה גם עם הדרגא היותר נעלית שביראה, שהרי כל הדרגות שביראה קשורים זב"ז, כמבואר בכ"מ³⁴). וזהו גם הקשר עם ענין הנישואין שבהמשך להוי' ברך את אברהם בכל, שהו"ע גילוי כח הא"ס, שזהו ע"ד המבואר³⁵ שדוקא בארץ

(30) ראה אוה"ת שה"ש ח"א ע' כט.

סה"מ פרי"ת ע' קה. תרפ"ט ע' 203.

(31) נוסח ברכות השחר.

(32) וירא כב, א.

(33) ראה תניא פמ"א.

(34) ראה תו"א קיד, ד. ביאוה"ז לאדמו"ר האמצעי פא, א"ב. קונטרס העבודה פ"ג (ע' 18).

(35) אגה"ק סימן כ.

(26) ברכות כו, ב.

(27) ראה גם אוה"ת בהעלותך שם (ע' שלח).

(28) אוה"ת פרשתנו שם סע"א ואילך.

(29) ומבאר גם החילוק בין ב' הדעות שהיתה לו בת, או בת היתה לו ובכל שמה — אם אברהם עשה רק הכנה ליחוד, או שהי' אצלו גם היחוד עצמו כו', עיי"ש.

(בחי' המלכות, בת) ישנו כח הא"ס (במאמר תדשא הארץ גו'³⁶), כי ארעא אתבטלת כו'³⁷.

(י) **אמנם** המשכת העלם העצמי שנעשה ע"י מעשינו ועבודתנו בבחי' בת (כנ"ל), תתגלה רק לעתיד לבוא, שאז יהי' הענין דנקבה תסובב גבר'³⁸, ולכן יהי' אז קול כלה'³⁹, שקול ענינו גילוי, והיינו שלעת"ל יתגלה העילוי דבחי' המלכות. אבל עכשיו הרי זה בהעלם. ויש לומר שאצל אברהם הי' ענין זה בגילוי, שהרי אמרו רז"ל⁴⁰ שלשה הטעימן הקב"ה בעולם הזה מעין העולם הבא כו', אברהם דכתיב ב'י' (וה' ברך את אברהם) בכל. וזוהי דעת המ"ד שהיתה לו בת ובכל שמה, דשם הו"ע הגילוי, שהרי השם הוא בשביל הזולת, שעל ידו נקרא ונמשך אל הזולת כו', וזהו בכל שמה, שאצל אברהם הי' בגילוי (שם) המעלה שתהי' לעת"ל (בכל). אך ר' יהודה אומר רק בת היתה לו, דכיון שעיקר היחוד התחיל מיעקב, ואילו אצל אברהם הי' זה רק באופן של הכנה, לכן ס"ל שאין אנו יודעים מה הי' שם הבת, כי המעלה דבת היתה אצלו עדיין בהעלם⁴¹.

(יא) **ויש** להוסיף בביאור מעלת הענין דהוי' ברך את אברהם בכל שלאחרי ואברהם זקן בא בימים, ע"פ ביאור הצ"צ⁴² שאברהם זקן בא בימים הו"ע ש"ע נהורין, שיש בהם ב' בחי', הא', ק"נ נהורין הנמשכין מן נה"י דא"א, הב', אר"ך נהורין הנמשכים מכח"ב חג"ת דא"א⁴³, וזהו"ע ואברהם זקן, היינו זקן שקנה חכמה, בחי' ק"נ נהורין, ואח"כ בא בימים, אורך ימים הם אר"ך נהורין. אמנם זהו רק חיצוניות אריך או חיצוניות עתיק. ואח"כ וה' ברך את אברהם בכל, הוא בחי' עליונה יותר שלמעלה גם מא"א, והו"ע פנימיות עתיק, שעכשיו הוא בהעלם, ויתגלה לעת"ל⁴⁴.

שקראה בת, אבל אחרים אומרים שע"י הכירור כו' זכה לבחי' בת ובכל שמה, דהיינו לבחי' מל' כמו שתהי' לע"ל כו"י.
 (42) אוה"ת פרשתנו (כרך ד) תשפד, א.
 (43) ראה אוה"ת תצא ע' תתקנז.
 (44) ראה פרי עץ חיים שער הק"ש פט"ו.
 רמ"ז לזח"ג רעו, ב. לקו"ת שה"ש נא, סע"ב ואילך.

(36) בראשית א, יא.
 (37) זהר ח"ב קעו, ב בספרא דצניעותא — הובא בלקו"ת בהר מ, א.
 (38) ירמי' לא, כא.
 (39) תו"א מה, ב. לקו"ת שה"ש מח, ב.
 (40) ב"ב טז, סע"ב ואילך.
 (41) ראה גם אוה"ת שם קכה, סע"ב ואילך, ש"לדברי ר' יהודה בירכו בבת שהיא המל' כמו שהיא בבחינתה לא זו מחבבה עד

(יב) **וכ"ז** נפעל ע"י מעשינו ועבודתינו במשך זמן הגלות⁴⁵, שקובעים עתים לתורה ומקיימים מצוות בקבלת עול כו', מבלי להתפעל משום מניעות ועיכובים, ועי"ז עושים דירה לו ית'⁴⁶, והיינו שכשם שענין הדירה למטה הוא באופן שעצם האדם דר בהדירה, כן הוא גם באדם העליון, שעצמותו ית' נמצא ודר בהדירה⁴⁷, כפי שיהי' בגילוי לעת"ל [וידיעת דבר זה עכשיו מוסיפה אור וחיות בעבודה כו'].

(יג) **וענין** זה שייך גם לסיום חודש כסלו, שאז הוא הזמן דחנוכה, שעז"נ הנרות הללו אינם בטלים לעולם⁴⁸, כמו ביהמ"ק השלישי, שיהי' בית נצחי⁴⁹. ולפני חנוכה — יו"ד וי"ט כסלו, שענינם יפוצו מעינותיך חוצה⁵⁰, והרי עי"ז קאתי מר דא מלכא משיחא⁵¹.

(48) רמב"ן ר"פ בהעלותך.

(49) זח"ג רכא, א.

(50) ראה ספר השיחות תורת שלום ס"ע

112 ואילך. לקו"ש חכ"ה ע' 162 ואילך. ע'

349 ואילך. ובכ"מ.

(51) אגה"ק הידועה דהבעש"ט — נדפסה

בכש"ט (הוצאת קה"ת) בתחילתו.

(45) ראה תניא רפל"ז.

(46) ראה תנחומא בחוקתי ג. נשא טז.

ב"ר ספ"ג. במדבר פי"ג, ו. תניא רפל"ו. ובכ"מ.

(47) ראה מאמרי אדה"ז תקס"ה ח"א ע'

תפט (ועם הגהות כו' — אוה"ת שה"ש ח"ב

ע' תרעט ואילך). המשך תרס"ו ע' ה. ובכ"מ.

הוספה

[בי שבת, היתשכיג]

צו אייער שרייבן וועגן פשט פון אור החיים הקי אויף פסוק (חיי שרה, כג, ו) שמענו אדני —

אין פסוק איז ניט פאַרשטאַנדיק: ער רעדט דאָך אַלעס בלשון רבים "שמענו .. בתוכנו .. קברינו .. עמנו" — האָט דאָך געדאַרפט שטייען אדוננו (זע אבן עזרא דאָרט) — און ווי די תרגומים (אונקלס ויונתן ב"ע) טייטשן טאַקע אַפּ רבונא

פאַרענטפערט דער אור החיים אַז אדוני דאָ איז ניט דער פשט אדון שלי, אַן אדון פון אַ יחיד, נאָר דאָס איז אַ צווייטער אויסדרוק פאַר דעם ענין האָר סתם — אדון, און, ווי אדני צדק (יהושע י, א) איז דאָך ניט געמיינט "אדון שלי צדק" נאָר "אדון צדק" — זע אויך רד"ק צו שופטים (א, ו).

[תרגום חפשי]

לכותבו אודות הפי בדברי האור החיים הקי על הפסוק (חיי שרה, כג, ו) "שמענו אדני" —

בפסוק אינו מובן: הרי הכל נאמר בלשון רבים, "שמענו .. בתוכנו .. קברינו .. עמנו" — וא"כ הוה ל"י לכתוב: אדוננו (ראה אבן עזרא שם), וכפי שהתרגומים (אונקלס ויונתן ב"ע) אכן מפרשים: רבונא.

ע"ז מתרץ האור החיים, ש"אדונני" כאן אין פירושו "אדון שלי", אדון של יחיד, אלא זהו ביטוי חילופי לענין אדנות סתם — "אדון", וכ"אדני צדק" (יהושע י, א) שאין פירושו "אדון שלי צדק", אלא "אדון צדק" — ראה גם רד"ק לשופטים (א, ו).

מצילום כתי"ק, על גליון מכתב השואל בתאריך זה. נדפס בקובץ צרפת-פרצת גליון לד "יו"ד"י"א שבת תשס"ח) ע' 7.

פשט פון אור החיים הקי אויף פסוק .. שמענו אדני: ושם (בפי דברי בני חת לאברהם אבינו): "אדני. פירוש אדון, ואין כינוי ליחיד, וכמו אדוני צדק שביהושע (י, א)". — במכתב השואל, אשר בלמדו את דברי האוה"ח הקי לפני קהל שומעיו — בעת השיעור בחומש שמוסר מדי שבת בשבתו — פירש את דברי האוה"ח באופן מסויים, ומבקש לדעת אם נכון פירוש ומהו הפי הנכון.

ב

ב"ה, כט' אייר תשי"ח
ברוקלין

מרת שושנה תחי'

ברכה ושלוש!

במענה למכתבה מכ"ד אייר.

תודה לא-ל על שזיכה השי"ת והצליחה לרוות נחת אמיתי הוא נחת יהודי מסורתי מיו"ח שי'. ויהי רצון שעוד רבות בשנים תוכל לבשר טוב אודות כל אחד ואחד מהם, אשר עולים הם בקדש בעניני תורה ומצות.

ובודאי שהלימוד של פנימיות התורה — לעצמו ועם התלמידים שי' אשר אחינו הספרדים נהגו בו זה כמה וכמה דורות, מוסיף בברכות השי"ת בהמצטרך לכל אחד מהלומדים ומפיצים לימוד זה.

בודאי יודעת ממנהגן הטוב של בנות ישראל הכשרות, להפריש לצדקה קודם הדלקת הנרות בכל ערב שבת וערב יום טוב, ועל כל פנים תנהג בזה מאן ולהבא.

בברכה לבשורות טובות

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א

א. קווינט, מזכיר

נ.ב. במה שכותבת אודות הוצאות הכרוכות בענין הנכבדות של בנה שמעון גד שליט"א, בטח יפנה הוא בזה להנהלת מוסד חב"ד בס משרת בקדש.

ב

מצילום האגרת. נדפסה בתשורה (סויסא, תשע"א).

מרת שושנה: אבוטבול, ירושת"ו.

שהלימוד של פנימיות התורה .. אשר אחינו הספרדים נהגו בו זה כמה וכמה דורות: ראה גם אג"ק ח"ו אגרת א'תשצא. ח"ז אגרת ב'קנ (ע' רצג). ח"א אגרת ג'תקסג. ח"ז אגרת ה'תתקעו. ח"ח אגרת ו'תתצה. ו'תתקכו. ח"ט אגרת ז'שב (בשולי האגרת). ז'שמו. ח"א אגרת ח'רג (ריש ע' תמו). ח"ג אגרת ח'תשלד. ח'תתקעח. ח"ד אגרת ט'שס. ובכ"מ. הוצאות הכרוכות בענין הנכבדות של בנה .. יפנה .. להנהלת מוסד חב"ד כו': ראה גם לקמן אגרת הבאה (אליו), ובהנסמן שם.

ג

בי"ה, אדר"ח תמוז תשי"ח
ברוקלין

האברך שמעון גד שי

שלום וברכה!

במענה למכתבו מתחלת סיון.

נעם לי לקרות בו, אשר רואה סימן ברכה בעמלו, ויהי רצון שתתרבה הברכה ובאופן נראה ונגלה גם לעיני בשר, ואין לך דבר העומד בפני הרצון, ובפרט שהמוסד – הוא נמצא בכפר מיסודו והנהלתו של כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא ישראל, שבודאי מעורר ר"ר על כל אלה המשתדלים בעניניו, ובפרט בשטח החינוך על טהרת הקדש.

במ"ש אודות ההוצאות הכרוכות בחתונה. – לפלא למה כל עניניו מתאר הוא כאילו בהם קישוים למעלה ביותר מהרגיל. והרי כמה אברכים, שמצבם הגשמי ירוד כו"כ ממצבו הגשמי שלו, ובכל זה בונים בית בישראל במנוחה ובשלום. ובודאי יפנה הוא ג"כ להמוסדות במ משרת בקדש, לברר האפשרויות שהם יסייעו בידו באופן הלוואות וכיו"ב. והעיקר להודע איך מסתדרים כל האברכים בשנים האחרונות, שבהם כמה שמצבם הגשמי קשה יותר מאשר שלו. ויהי רצון שכיון שנמצאים אנו בחדש הגאולה – היא הגאולה של כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע, יראה ויווכח, שנגאל גם הוא מכמה ענינים – שלדעתו מבלבלים אותו, ואשר באמת אין להם מציאות.

בברכה לבשו"ט

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א

א. קווינט, מזכיר

ג

מצילום האגרת. נדפסה ב"היכל מנחם" ח"ג ע' קעד ואילך. תשורה (סויסא, תשע"א).
האברך שמעון גד: אליטוב, כחב"ד. אגרות נוספות אליו – אג"ק חכ"ז אגרת יקפז (ע' צצה), ובהנסמן בהערות שם.

ההוצאות הכרוכות בחתונה .. יפנה .. להמוסדות במ משרת בקדש: ראה גם לעיל אגרת הקודמת (בשולי האגרת). – בפועל, יצויין, נערכה החתונה – ביום י"ג מנ"א תשי"ח – ע"י הנהלת ישיבת תו"ת כחב"ד-לוד, שאף נתנה נדוני' עבור קניית רהיטים וכו' (ראה י"מי תמימים" כרך ב ס"ע 349 ואילך).

ועד הנחות בלה"ק

מכון להוצאה לאור תורת כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש צוקללה"ה נבג"מ ז"ע

Lahak Hanochos Inc. 788 Eastern Parkway, Suite 408, Brooklyn, N.Y. 11213

Tel. (718) 604-2610 Email: info@lahak.org

ב"ה.

לאחר זמן רב שאזלו מן השוק
ב"ה ות"ל זכינו שבימים אלו הגיעו מבית הכורך

תורת מנחם כרכים:

ג; ז; ח; ט; י; יא; יב; טו; טז;

יז; יח; כא; כב; כד; כה; כו

ספרי המאמרים:

תשכ"ב; תשכ"ח; תשכ"ט

בהוצאה מתוקנת

את הספרים ניתן להזמין באימייל info@lahak.org

ובחנויות הספרים קה"ת

באה"ק: 018-9606 (03) בארה"ב: 778-0226 (718)

לעילוי נשמת

הרה"ח הרה"ת עוסק בצ"צ כו' ר' שמואל ע"ה

בהרה"ח ר' חיים הלל ע"ה

נפטר י"ב מרחשון, ה'תשע"ה

זוגתו מרת בתי ע"ה

בת הרה"ח שד"ר ר' בן ציון ע"ה

נפטרה טו"ב מרחשון, ה'תשע"ב

אָזימָאוּ

שלוחי כ"ק אדמו"ר כיובל שנה במדינת צרפת

ת. נ. צ. ב. ה.

נדפס על ידי משפחתם שיחיו

לאריכות ימים ושנים טובות ובריאות